

สรุปข่าว ส่งเสริมการเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตร
กรมส่งเสริมการเกษตร
กรมส่งเสริมการเกษตร
ศูนย์ข่าวกรมส่งเสริมการเกษตร
agritech.pr@gmail.com

สรุปข่าวกรมส่งเสริมการเกษตร ประจำวันที่ 7 ตุลาคม 2567

ส่วนกลาง			
ประเด็น	ลำดับ	หัวข้อข่าว	ช่องทางการเผยแพร่
เกษตรเขตเมือง	1	กรมส่งเสริมการเกษตร ชวนทำเกษตรกรรม บนพื้นที่รกร้างในเขตเมือง	กรุงเทพฯธุรกิจ
แปลงโมหลังนา	2	ปลูกแปลงโมหลังนา พืชหมุนเวียน ประโยชน์หลายต่อ ให้ผลคุ้มค่า	เทคโนโลยีชาวบ้าน

กรุงเทพฯธุรกิจ

กรมส่งเสริมการเกษตร ชวนทำเกษตรกรรม บนพื้นที่รกร้างในเขตเมือง

© 06 ต.ค. 2024 เวลา 5:21 น.

พื้นที่ทำการเกษตรไม่จำเป็นต้องเป็นแปลงขนาดใหญ่ แต่พื้นที่รกร้างว่างเปล่าเพียงเล็กน้อยก็สามารถทำการเกษตรกรได้ อีกทั้งยังได้ผลผลิตที่ปลอดภัย ขายได้เมื่อผลผลิตเกินบริโภคในครัวเรือน กรมส่งเสริมการเกษตรสนับสนุน ภายใต้โครงการเกษตรเขตเมืองอัจฉริยะ เริ่ม 5 จังหวัด

นายพีทศน์ อุ่นจิตตพันธ์ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เปิดเผยว่า จากแนวคิดในการสร้างรายได้เพิ่มให้กับคนเมือง และการใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด กรมส่งเสริมการเกษตรได้ดำเนินงานนำร่องโครงการเกษตรเขตเมืองอัจฉริยะ (Urban Agriculture) สอดคล้องตามนโยบาย “ตลาดนำนวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อพัฒนาพื้นที่เขตเมืองที่รกร้างว่างเปล่า หรือพื้นที่ทำการเกษตรที่ใช้ประโยชน์ไม่เต็มประสิทธิภาพ สู่การเป็นแปลงต้นแบบเกษตรเขตเมืองอัจฉริยะ ที่ใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม ในการทำการเกษตร สู่การเป็นแหล่งผลิตอาหารสำคัญในอนาคต

โดยในปี 2567 ได้เริ่มดำเนินการนำร่องใน 5 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ และจังหวัดสมุทรสาคร รวมจำนวน 1,000 แปลง โดยมีผลสำเร็จของแต่ละพื้นที่ ดังนี้

1. **กรุงเทพมหานคร** คัดเลือกพื้นที่ของคุณนพมาศ มณีขาว ในเขตมีนบุรี พื้นที่ประมาณ 20 ไร่ ซึ่งเป็นพื้นที่รกร้างว่างเปล่ามาหลายปี มาปรับทำการเกษตรโดยเริ่มจากขุดบ่อเลี้ยงปลา และได้นำไม้ผล เช่น กล้วย ขนุน กระท้อน ฯลฯ มาปลูกในพื้นที่ รวมถึงปลูกผักต่างๆ ไร่ได้รับประทานภายในครัวเรือน หากมีผลผลิตออกเป็นจำนวนมาก จะแบ่งไปจำหน่ายหน้าสวน นอกจากนี้ยังนำนวัตกรรมระบบโซล่าเซลล์ เข้ามาช่วยบริหารจัดการระบบน้ำภายในแปลง เกษตรกรได้รับประโยชน์จากลดภาษีที่ดินและมีผลผลิตปลอดภัยบริโภคในครัวเรือน เกิดพื้นที่สีเขียวยั่งยืนในพื้นที่เขตที่อยู่อาศัยในเมืองเพิ่มขึ้น
2. **จังหวัดนนทบุรี** คัดเลือกพื้นที่ของคุณกำพล วงศ์ตรีเนตรกุล ในตำบลคลองข่อย อำเภอปากเกร็ด พื้นที่ประมาณ 24 ไร่ โดยพื้นที่นี้ปลูกกล้วยมาแล้วถึง 3 ครั้ง แต่ไม่ประสบความสำเร็จ จึงร่วมมือกับคุณชคดี นนทสวัสดิ์ศรี ผู้มีภูมิปัญญา และประสบการณ์ในการทำสวนทุเรียนวิถีนนท์ เข้ามาเป็น Startup CEO เพื่อช่วยวางแผนและบริหารจัดการภายในแปลงให้เป็น “สวนทุเรียนวิถีนนท์ ผสมผสานนวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร”

โดยเทคโนโลยีและนวัตกรรมการปลูกทุเรียนแบบ “air plot” มีการชุดบ่อน้ำขนาดใหญ่ซึ่งปูด้วยผ้าใบ เพื่อป้องกันการรुक้าของน้ำเค็มสำหรับใช้ภายในแปลง หวังพัฒนาต่อยอดเป็นศูนย์เรียนรู้ด้าน นวัตกรรม เพื่อยกระดับและเก็บรวบรวมพันธุ์ทุเรียนเมืองนนท์ในอนาคต นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมสร้าง รายได้ระยะสั้น ได้แก่ ผักสลัด ข้าวโพดฝักอ่อน ถั่วฝักยาว ซึ่งเมื่อมีผลผลิตออกสู่ตลาดแล้ว จะเปิดให้ผู้ สนใจเข้ามาศึกษาดูงาน และขยายผลความสำเร็จสู่เกษตรกรทั่วไปต่อไป

3. จังหวัดปทุมธานี คัดเลือกพื้นที่ของคุณศิริพร บ่อน้ำเขียว ในตำบลลาดหลุมแก้ว อำเภอลาดหลุมแก้ว พื้นที่ประมาณ 6 ไร่ มาทำการเกษตรแบบผสมผสาน โดยเน้นการผลิตที่มีคุณภาพ ผลิตน้อยราคาสูง ประกอบด้วย การปลูกผักเพื่อสุขภาพในโรงเรือน เช่น ผักเคล สวิสชาร์ด การปลูกผักสวนครัวและ สมุนไพร เช่น แฟง มะเขือ กระจับ ถั่วฝักยาว จิงจูฉ่าย ต้นผักเบ็ดญี่ปุ่น การเลี้ยงผ้าและแหนแดง รวมถึงเลี้ยงไส้เดือน เพื่อจำหน่ายมูลไส้เดือน และอุปกรณ์การเลี้ยงไส้เดือนด้วย โดยมีช่องทางการ จำหน่ายทั้งออฟไลน์ ณ แปลงปลูก และทางออนไลน์ เช่น Facebook, Shopee, Lazada ช่วยสร้างราย ได้มากกว่าปีละสี่แสนบาท

4. จังหวัดสมุทรปราการ คัดเลือกพื้นที่ของคุณอัมพร แสงฤทธิ์ ในตำบลบางด้วน อำเภอมืองสมุทรปราการ พื้นที่ประมาณ 6 ไร่ เลือกพืชปลูกให้เหมาะสมกับพื้นที่ เช่น ผักเคล กระเจี๊ยบ ผงบั้ง ไม้ผลต่าง ๆ และได้ชูดบ่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ภายในแปลง โดยมีคุณสมคิด น่วมศิริ เข้าร่วมเป็น Startup CEO รวมถึงได้รับคำแนะนำในการใช้พลังงานโซลาร์เซลล์จาก บริษัท FARMD ASIA สำหรับควบคุมระบบน้ำภายในแปลงปลูก ซึ่งคาดว่าจะช่วยลดต้นทุนการผลิตได้ประมาณ ร้อยละ 10

นอกจากนี้ยังร่วมมือกับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านสีเขี้ยว ณ บางด้วน ในการแปรรูปผลผลิตส่งแหล่งจำหน่าย ได้แก่ ตลาดจริงใจ ตลาดภายในชุมชน ตลาดพรีออร์เดอร์ กลุ่มไลน์ภายในชุมชน และเพจกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านสีเขี้ยว ณ บางด้วน สร้างรายได้สุทธิ ในปีแรก 63,000 บาท และเพิ่มขึ้นต่อเนื่องทุกปี จากเดิมไม่มีรายได้จากพื้นที่แปลงนี้

5. **จังหวัดสมุทรสาคร** คัดเลือกพื้นที่ของคุณสมศักดิ์ เกิดเปี่ยม ณ ฟาร์มทรัพย์แทนวันดี หมู่ 1 ตำบลบางน้ำจืด อำเภอเมืองสมุทรสาคร พื้นที่ขนาด 3 ไร่ สร้างโรงเรือนอัจฉริยะ เพื่อปลูกเมล่อน มะเขือเทศ และพืชผักไฮโดรโปนิกส์ เช่น พักทองญี่ปุ่น แดงกวางญี่ปุ่น โดยนำความรู้ด้านช่างอิเล็กทรอนิกส์มาประยุกต์ใช้ในการจัดการพื้นที่ ลดการเสียภาษีที่ดินว่างเปล่ามาทำการเกษตร เกษตรกรมีแนวคิดต้องปลูกพืชที่ทำให้เกิดรายได้และให้ผลตอบแทนคุ้มค่า ซึ่งในอนาคตตั้งใจพัฒนาพื้นที่เป็นศูนย์เรียนรู้ด้านเกษตรเขตเมือง แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร แหล่งรวบรวมผลผลิต และจัดหากลุ่มเครือข่ายเพื่อรองรับการตลาด สร้างรายได้เพิ่มขึ้นปีละไม่น้อยกว่า 400,000 บาท โดยมีช่องทางตลาดผ่านพ่อค้า ร้านค้า ปิมน้ำมัน ลูกค้าประจำ ห้างสรรพสินค้า และตลาดออนไลน์

“ผลจากการดำเนินการนำร่องใน 5 พื้นที่นี้ สามารถสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร หรือเจ้าของที่อย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม ซึ่งในอนาคต กรมส่งเสริมการเกษตรจะได้ขยายผลโครงการดังกล่าวไปยังเกษตรกรข้างเคียง โดยผ่านกิจกรรมศึกษาดูงานจากแปลงต้นแบบดังกล่าว ซึ่งจะทำให้เกิดการใช้ประโยชน์พื้นที่รกร้างว่างเปล่า และพื้นที่เกษตรที่ใช้ประโยชน์ไม่คุ้มค่าได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างพื้นที่สีเขียว และพืชอาหารที่คุณภาพสู่ตลาดต่อไป”

เทคโนโลยี เกษตร

ปลูกแตงโมหลังนา พืชหมุนเวียน ประโยชน์หลายต่อ ให้ผลคุ้มค่า

ที่มา	เทคโนโลยีเกษตร
ผู้เขียน	พัฒนา นรมาศ
เผยแพร่	วันอาทิตย์ที่ 6 ตุลาคม พ.ศ.2567

แตงโม มีวิตามินและแร่ธาตุที่ให้คุณค่าทางโภชนาการสูง เป็นไม้เถาเลื้อย ขอบใบหยัก ลำต้นมีขน ดอกสีเหลือง ผลกลมและกลมรี เกษตรกรแขวงกระทุ่มราย เขตหนองจอก ได้ปลูกแตงโมพืชเศรษฐกิจสำคัญเป็นพืชหมุนเวียนหลังการเก็บเกี่ยวข้าวหรือฤดูแล้ง ในโครงการส่งเสริมการปลูกพืชหลากหลายฤดูนาปรังช่วยทำให้โครงสร้างดินดีมีคุณภาพ หรือเพื่อการยกระดับรายได้ นำไปพัฒนาคุณภาพชีวิตสู่ความมั่นคง

คุณจันทรา บวรรัตนสุภา เกษตรกรกรุงเทพมหานคร สำนักงานเกษตรพื้นที่กรุงเทพมหานคร เล่าให้ฟังว่า สภาพพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีพื้นที่การเกษตร 120,450 ไร่ เกษตรกร 7,032 ครัวเรือน พืชที่สำคัญ ได้แก่ พื้นที่ทำนา 87,397 ไร่ เกษตรกร 3,328 ครัวเรือน กล้วยไม้ 1,514 ไร่ เกษตรกร 243 ครัวเรือน ไม้ดอกไม้ประดับรวมสนามหญ้า 488 ไร่ เกษตรกร 94 ครัวเรือน พืชผัก 2,188 ไร่ เกษตรกร 658 ราย และอื่นๆ

คุณจันทิรา บวรรัตนสุภา เกษตรกรกรุงเทพมหานคร ส่งเสริมการปลูกพืช
หมุนเวียนหลังนา

สถานการณ์ปัจจุบัน เกษตรกรจะปลูกพืชเชิงเดี่ยว ใช้วิธีการแบบเดิมๆ มีความเสี่ยงกับดินฟ้าอากาศ
ผันแปร ผลผลิตที่ได้รับไม่คุ้มทุนหรือมีความเสี่ยงด้านการตลาด จึงส่งผลกระทบต่อรายได้ที่ทำให้ไม่มั่นคง
ต่อการยังชีพ

ก้าวสู่วิถีใหม่ ตั้งแต่ปี 2561 เป็นต้นมา สำนักงานเกษตรพื้นที่กรุงเทพมหานคร จึงส่งเสริมให้เกษตรกร
ปลูกพืชหมุนเวียน ในโครงการส่งเสริมการปลูกพืชหลากหลายฤดูนาปรัง ภายใต้นโยบายกรมส่งเสริม
การเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้เกษตรกรรวมกลุ่ม ได้มีส่วนร่วมคิดร่วมทำหรือจัดหา
ปัจจัยการผลิตราคาถูกลงมาใช้ เป็นศูนย์รวมรองรับข้อมูลวิชาการ ในด้านสังคมจะเกิดบูรณาการในการ
ทำงานในพื้นที่ระหว่างเกษตรกร ภาครัฐ และเอกชน

การปลูกแตงโม เป็นพืชหมุนเวียนกับการทำนาก็เป็นวิธีการหนึ่งในการปรับปรุงบำรุงให้ดินดีมีคุณภาพ ลดต้นทุนการผลิตในการใช้ปุ๋ยในการปลูกพืชครั้งต่อไป ช่วยตัดวงจรศัตรูพืชให้หมดไปหรือลดน้อยลง มีผลผลิตหมุนเวียนสู่ตลาด และมีรายได้ต่อเนื่องให้เกษตรกรมีการยังชีพที่มั่นคง

ในด้านเศรษฐกิจ เพื่อมุ่งการลดรายจ่าย สร้างรายได้เพิ่มในครัวเรือนเกษตรกร ด้วยการดำเนินการตามศาสตร์พระราชานี้มุ่งแก้ไขปัญหาในพื้นที่แบบพึ่งพาตนเองก่อนแล้วจึงเพิ่มประสิทธิภาพการแข่งขันกับภายนอก ตามแนวทางพระราชดำริปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในทางสายกลางคือ : พอประมาณ : มีเหตุผล : มีภูมิคุ้มกันในตัวดี

คุณลุงบุญเรือน ปรางทอง เกษตรกรผู้ปลูกแตงโมสลับทมวนเวียนกับการทำนา

คุณลุงบุญเรือน ปรางทอง เกษตรกรผู้ปลูกแตงโมทมวนเวียนกับการทำนา เล่าให้ฟังว่า มีพื้นที่ทำการเกษตร 50 ไร่ ใช้เป็นพื้นที่ทำนาตลอดปีและทำนาติดต่อกันมานานโดยที่ไม่ได้ปลูกพืชหรือทำกิจกรรมอื่นแต่อย่างใด ได้ผลผลิตข้าวเฉลี่ย 60-85 ถัง ต่อไร่ ขายได้ 6,500 บาท ต่อเกวียนขึ้นไป ซึ่งราคาขายข้าวก็เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละฤดูกาล

ในปี 2561 ได้รับคำแนะนำจาก สำนักงานเกษตรพื้นที่ 1 กรุงเทพมหานคร ให้เข้าร่วมปลูกพืชในโครงการส่งเสริม-การปลูกพืชหลากหลายฤดูนาปรัง เพื่อให้มีการใช้พื้นที่ปลูกพืชหมุนเวียนสลับกับการทำนา มีการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินที่ทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง การปลูกพืชหมุนเวียนจะทำให้ดินได้คุณภาพดี ได้รับผลตอบแทนคุ้มทุน จึงได้ปรับพื้นที่นามาปลูกแตงโม 15 ไร่ และเพื่อนเกษตรกรใกล้เคียงปลูก 11 ไร่ รวมมีพื้นที่ปลูกแตงโม 26 ไร่

แตงโม มีวิตามินและแร่ธาตุที่ให้คุณค่าทางโภชนาการสูง

การเตรียมดินและปลูก ได้ไถตะ ไถแปร จัดการไถพลิกดินให้พื้นที่เป็นสันร่องสูง 1 คืบ หรือ 30 เซนติเมตร กว้าง 1 เมตร ระหว่างสันร่องห่างกัน 3 เมตร ดากแดด 7-10 วัน แล้วหว่านปุ๋ย สูตรเสมอ 15-15-15 อัตรา 20 กิโลกรัม ต่อไร่ แล้วไถตีฝุ่น จัดวางระบบน้ำหยด วางผ้าพลาสติกดำที่เจาะรูไว้แล้ว คลุมให้อยู่กลางร่องแปลง ผ้าพลาสติกดำจะช่วยเก็บรักษาความชื้นและป้องกันวัชพืช การปลูกได้ขุดดิน เป็นหลุมปลูกกว้างและลึกพอประมาณ นำต้นกล้าพันธุ์แตงโมลงปลูกเกลี่ยดินกลบ แต่ละหลุมปลูก จะมี ระยะห่างกัน 30 เซนติเมตร พื้นที่ 1 ไร่ จะปลูกได้ 850-900 ต้น

หลังปลูก 2 วัน ใส่ปุ๋ยครั้งแรกเพื่อช่วยเร่งการเจริญเติบโตของต้นแตงโม นำปุ๋ย สูตร 25-7-7 อัตรา 1 กิโลกรัม ต่อพื้นที่ 1 ไร่ ผสมกับน้ำในถังแล้วส่งปุ๋ยไปทางระบบท่อส่งน้ำหยด เว้นระยะการใส่ปุ๋ย 15 วัน ต่อครั้ง

ช่วงที่ต้นแตงโมเริ่มออกดอก ได้นำปุ๋ย สูตร 8-24-24 อัตรา 1 กระสอบ หรือน้ำหนัก 50 กิโลกรัม ต่อพื้นที่ 1 ไร่ ผสมกับน้ำในถังแล้วส่งปุ๋ยไปทางระบบท่อส่งน้ำหยดเพื่อช่วยให้กับต้นแตงโมติดดอกที่สมบูรณ์

ในช่วงเริ่มติดผล ได้ใส่ปุ๋ยบำรุงผลด้วยการนำปุ๋ย สูตร 8-24-24 อัตรา 1 กระสอบ หรือน้ำหนัก 50 กิโลกรัม ต่อพื้นที่ 1 ไร่ ผสมกับน้ำในถังแล้วส่งปุ๋ยไปทางระบบท่อส่งน้ำหยดเพื่อช่วยให้ต้นแตงโมติดผลได้ดีไม่หลุดร่วง

การปฏิบัติดูแลรักษาต้นแตงโมเจริญเติบโตให้ผลผลิตคุณภาพ

ก่อนเก็บผลแตงโม 7-10 วัน ได้นำปุ๋ย สูตร 0-5-12-34 อัตรา 1 กระสอบ หรือน้ำหนัก 25 กิโลกรัม ต่อพื้นที่ 1 ไร่ ผสมกับน้ำในถังแล้วส่งปุ๋ยไปทางระบบท่อส่งน้ำหยดเพื่อช่วยให้ผลแตงโมมีความหวานหอมอร่อย ใส่ปุ๋ยวันละครั้ง

การให้น้ำ ได้ติดตั้งการให้น้ำต้นแตงโมด้วยระบบน้ำหยด ตั้งแต่ปลูกถึงเก็บผล ต้นแตงโมต้องได้รับน้ำอย่างพอเพียง ต้นแตงโมขนาดเล็กได้ให้น้ำวันละครั้งนาน 30 นาที และระยะก่อนเก็บผล 7-10 วัน ได้ให้น้ำทุกวัน แต่ละครั้งนาน 2 ชั่วโมง เพื่อให้ได้ผลแตงโมคุณภาพ

การเก็บผลแตงโม ได้เลือกเก็บผลที่แก่สุกเหมาะสม วิธีเก็บได้นำมีดคมตัดที่ก้านขั้วผล หรือใช้หัวแม่มือกับนิ้วชี้จับจิกที่ก้านขั้วผลบิดให้ขาด นำผลแตงโมไปเก็บรวบรวมในโรงเรือนพร้อมขายให้กับพ่อค้า พื้นที่ 1 ไร่ จะได้ผลผลิตเฉลี่ย 4 ตัน หรือถ้าไม่กระทบกับปัญหาจากสิ่งแวดล้อม จะได้ผลผลิต 5-6 ตัน

ตลาด การขายผลแดงโมจะมีพ่อค้ารายใหญ่ติดต่อเข้ามาซื้อแดงโม ครั้งละ 1.5 ตัน จึงได้กำหนดราคาขายที่หน้าสวน 10-30 บาท ต่อ กิโลกรัม ลดหลั่นกันไปตามขนาดของผลแดงโม เป็นราคาคุ้มทุนที่พอจะทำให้มีรายได้เงินแสนบาทนำไปใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการผลิตและเพื่อยังชีพได้อย่างพอเพียงมั่นคง

แดงโม...พืชเศรษฐกิจสำคัญ ปลูกหมุนเวียนกับการทำนา ในโครงการส่งเสริมการปลูกพืชหลากหลายฤดูนาปรัง ช่วยทำให้โครงสร้างดินดีมีคุณภาพ ลดต้นทุนการผลิต เป็นการยกระดับรายได้นำไปพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อความมั่นคง

สอบถามเพิ่มเติมที่ **คุณลุงบุญเรือน ปรางทอง บ้านเลขที่ 42/4 หมู่ที่ 14 แขวงกระทุ่มราย เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โทร. 085-220-7346** หรือที่ **คุณกัลยา เจริญทรัพย์ สำนักงานเกษตรพื้นที่กรุงเทพมหานคร โทร. 086-335-3272** ก็ได้ครับ